

ŠUŠTIPIS

2. ŠTEVILKA, 2022/23

Vabljeni k branju

ilustrator: Urban Lakota

INTERVJU

Učitelji naše šole

PRIPRAVILE: LUCIJA BRINAR, EMA MARENK, SARA ŠAJNOSKI-KRUNIĆ

Z mislimi smo se sprehodili po šoli in izbrali 3 učiteljice in 1 učitelja za intervju. Kogar nismo uspeli dobiti v živo, smo ju intervjuvali preko Teamsa. Intervjuvali smo: go. Majo Premrl, razredni pouk 5. a, g. Benjamina Roglja, šport, go. Majo Ambrožič, angleščina za predmetno stopnjo in go. Natašo Škorjanc Strnad, slovenščina za predmetno stopnjo.

1. Koliko let že učite?

Ga. Premrl: Ravno sem praznovala deseto obletnico učenja.

G. Rogelj: 13 let

Ga. Ambrožič: 22 let

Ga. Škorjanc Strnad: Skoraj 21 let, od tega 1 leto v bolnišnični šoli.

2. Kako je učiti vaš predmet/razred?

Ga. Premrl: Dobro, ker si razrednik in imaš več ur stika z istimi učenci, hkrati pa so dovolj zreli za normalne pogovore.

G. Rogelj: Popolnoma drugače kot ostale predmete.

Ga. Ambrožič: Zabavno, a včasih tudi naporno.

Ga. Škorjanc Strnad: Poučevanje slovenščine je zelo zanimivo in prijetno, saj ponuja veliko prostora za ustvarjanje. Jezikovni pouk mi pomeni izziv, kako učencem približati in osmisiliti učenje slovnice.

Književnost pa vedno ponuja paleto možnosti za debato, poustvarjanje, identifikacijo, kritično razmišljanje itd.

3. Zakaj ste izbrali poučevanje prav tega predmeta/razreda?

Ga. Premrl: Prav 5.a je izbrala ravnateljica, a zdaj ga ne bi zamenjala za nobenega drugega.

G. Rogelj: Že celo življenje sem v športu in je bila logična izbira.

Ga. Ambrožič: Zanimivo, angleščina mi ni bila nikoli najljubši predmet, ko sem šla v Anglijo, pa sem jo vzljubila.

Ga. Škorjanc Strnad: V gimnaziji sem imela profesorico slovenščine, nad katero sem bila

navdušena. Čeprav sem bila v naravoslovnem razredu, sem za študij izbrala družboslovni predmet, kar mi ni žal.

4. Koga je lažje učiti, mlajše ali starejše?

Ga. Premrl: Ni tega, lažje-težje, je samo drugače.

G. Rogelj: Čisto vseeno je, vsak ima svoj način.

Ga. Ambrožič: Starejše, več znajo in se z njim lahko več pogovarjam o težjih temah.

Ga. Škorjanc Strnad: Razlika med poučevanjem mlajših in starejših učencev je zelo velika. Ne bi rekla, da je v kateri starostni skupini poučevanje lažje, saj vsako obdobje zahteva svoj način. V 6. razredu največ energije vložim v to, da z učenci vzpostavimo dober odnos, ki temelji na disciplini in delavnosti. Zelo rada preizkušam različne metode poučevanja, kar zahteva tudi prilaganje posameznim razredom. V višjih razredih pa je že več prostora za humor, kar mi je tudi zelo všeč.

5. Kakšen bi bil vaš najljubši razred?

Ga. Premrl: Radovedni učenci, ki radi berejo in delajo v skupinah.

G. Rogelj: Tak, da bi učenci razumeli vlogo učitelja in vlogo učenca.

Ga. Ambrožič: Kjer ni tišine, kjer učenci sodelujejo.

Ga. Škorjanc Strnad: Na splošno so mi všeč ljudje, ki so odprti, iskreni in topli. Več težav pa imam z zadržanimi in nezaupljivimi. Sicer pa vsak oddelek posebej vzljubim. Dejstvo je, da učenci postanete del nas učiteljev. Posebno v spominu mi bo zagotovo ostal lanski 9. c, saj sem bila 4 leta njihova razredničarka in smo se zelo povezali.

6. Kateri predmet najraje nadomeščate? Zakaj?

Ga. Premrl: Slovenščino na razredni stopnji, rada imam knjige.

G. Rogelj: Šport namesto drugih učiteljev ali OPB.

Ga. Ambrožič: Etiko, ker lahko debatiramo.

Ga. Škorjanc Strnad: Po navadi nadomeščam kar slovenščino. Za druge predmete bi potrebovala kakšne instrukcije učiteljev.

7. Kakšne spremembe bi naredili v vaši matični učilnici?

Ga. Premrl: Nove mize in stole za učence.

G. Rogelj: Porušil bi celo telovadnico in naredil novo, trikrat večjo.

Ga. Ambrožič: Imela bi več slovarjev, na vsako klop enega.

Ga. Škorjanc Strnad: Želim, da je moja matična učilnica prijetna, zato imamo tudi kavč in malce

drugačno postavitev miz. Rada bi imela še kašno višjo kinestetično mizo, malo več prostora, kjer bi bili razstavljeni izdelki učencev. Zelo bi mi bilo všeč, če bi naša učilnica imela še teraso z udobnimi počivalniki – potem bi bila pa res sanjska.

vir: arhiv OŠMŠ

NOVICE

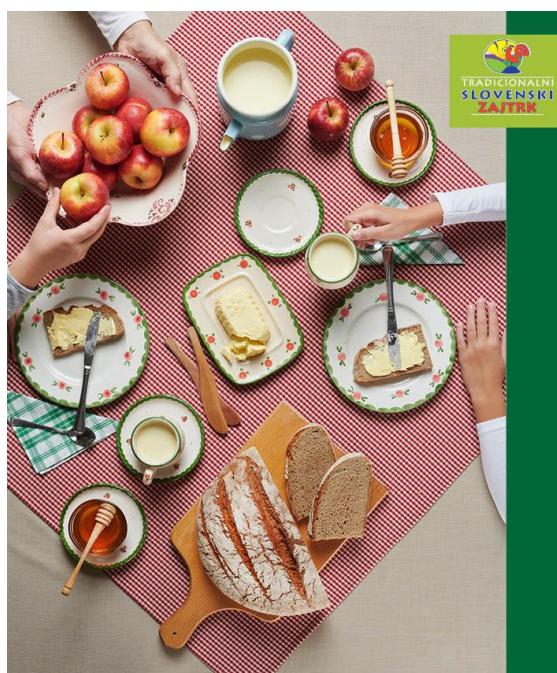
Slovenski tradicionalni zajtrk

PRIPRAVILA: DANA DULAR

18. novembra 2022 smo praznovali dan slovenske hrane in izvedli že dvanajsti tradicionalni slovenski zajtrk.

Za tradicionalni slovenski zajtrk je značilno to, da so njegove sestavine mleko, kruh, maslo, med in jabolko. Ta zajtrk ni samo okusen, ampak tudi zelo zdrav.

Večina ljudi po vsej Sloveniji ga je vsak dan, ne samo 18. novembra.

ŽIVALI

Konj

PRIPRAVILA: LUCIJA BRINAR

Konji na svetu obstajajo že kar nekaj časa. Najprej so bili majhni kot zajci in niso imeli kopit a s časoma so se razvili da so postali že kar velike živali in se jih kar nekaj ljudi boji. S prva so bili konji divje živali. Imenovali so se mustangi.

Človek je prvič udomačil konja pred pet tisoč leti. Sprva ga je ujahoval za western, a potem so ljudje iznašli tudi

druge vrste jahanja.

VRSTE JAHANJA IN OPREMA ZANJ

WESTERN: Za western je pomembno, da vajeti nimaš močno zategnjenih in sediš globoko v sedlu.

2. ANGLEŠKO JAHANJE: Pri njem je pomembno, da imaš vajeti zategnjene in, da delaš več z vajetmi kot pri westrnu vendar ne preveč saj lahko konju tako pustiš trajne poškodbe. Konj mora velikokrat nositi ščitnike saj drugače lahko drgne enonogo ob drugo

3. GIMNASTIKA NA KONJU: za gimnastiko na konju upoštevamo drugačna pravila kot pri westrnu ali angleškem jahanju. Pomembno je da konj galopira v krogu. Za to disciplino ne potrebujemo sedla ali vajeti konj pa mora še vedno nositi uzdo.

NEGA KONJA

Konj mora vedno biti lep in čist še posebej, preden ga začneš jahati. Za konja uporabljam različne krtače. Lahko je to strgalo ali pa mehka krtača za telo, noge ter obraz. Seveda mu moramo tudi očistiti kopita, grivo in rep. Če konja po določenih delih ne očistimo dobro, ga lahko oprema ožuli in

nekaj časa ne bo smel delati.

Konja moramo od časa do časa tudi umiti. Uporabljati moramo poseben šampon, ki je prilagojen konjski koži saj je ta zelo občutljiva. Ne smemo uporABLJATI šamponov za pse, mačke ali kakršno koli domačo žival. Dobro je, da konja pozimi obrijemo in ga pokrijemo z odejo, saj se lahko prepoti in se mu dlaka sprime skupaj in to ni ravno najbolje.

viri: https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.hippopx.com%2Fsl%2Fwild-horses-wild-mustangs-mustangs-horses-american-wild-horses-421822&psig=AOvVaw3_1JgQnqzYqHH9-7muKqII&ust=1666962654219000&source=images&cd=vfe&ved=0CAAsQjhxqFwoTCIC1pvm9gPsCFQAAAAAdAAAAABAD, https://www.google.com/search?q=ostroge&tbo=isch&ved=2ahUKEwjv96mY4qP7AhUaLwKHQaOEDasQ2-cCegQIAAA&og=ostroge&gs_lcp=CgNpbWcQAzIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgkIABCABBAKEBgyCQgAEIAEEAoQGDolCAAQsQMqgwE6CAgAEIAEELEDOgsIABCABCxAxCDAToECAAQHICMFVieOGCoPGgAcAB4AIABA4gBvwWSAQM2LjKYAQcgAQGqAQtd3Mtd2i6LWltz7ABAMABAQ&sclient=img&ei=AANTY-3DprYsAjibbYCg&bih=880&biw=1920&rlz=1C1GCEA_enSI1021SI1021, https://www.google.com/search?q=vajeti+za+western&rlz=1C1GCEA_enSI1021SI1021&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjdm4SX4qP7AhWLgv0HHSFyCj0Q_AUoAxoECAEQAw&biw=1920&bih=880&dpr=1#imgrc=vol6PoruwZaOzM

https://www.google.com/search?q=sedlo+za+western&tbo=isch&ved=2ahUKEwj48Y_y4qP7AhWFtqQKHefhBAAQ2-cCegQIAAA&og=sedlo+za+western&gs_lcp=CgNpbWcQAzIFCAAQgAQ6BgAEAcQHjoJCAQgAQQChAYOggIABCABCxAzolCAAQsQMqgwE6BAgAEAM6BAgAEB5Q5whYknFgsHzoAHAAeACAAzoBiAGUDjBBDE1LjKYAQcgAQGqAQtd3Mtd2i6LWltz7ABAMABAQ&sclient=img&ei=vANTY_jijoXtkgXnwxFM&bih=880&biw=1920&rlz=1C1GCEA_enSI1021SI1021, https://www.google.com/search?q=%C5%A1kornji++za+western&tbo=isch&ved=2ahUKEwic390w46P7AhWJP-wKHxtbBrEQ2-cCegQIAAA&og=%C5%A1kornji++za+western&gs_lcp=CgNpbWcQAzIFCAAQgAeOgYIAIBIEB5Q8wpYODBg4ThoAHAAeACAAagBiAGUB5IBAzkuMZgBAKABAaoBC2d3cy13aXotaW1nwAEFB&sclient=img&ei=PwRty9zDkon_sAf7tpmlCw&bih=880&biw=1920&rlz=1C1GCEA_enSI1021SI1021

Nimfa

PRIPRAVILA: SARA ŠAJNOSKI-KRUNIĆ

Nimfe so izjemno priljubljene in družabne hišne ljubljenke, ki s svojimi vragolijami popestrijo dan. Njihova naravna barva je siva, z belo obrobljenimi krili, značilno rumeno barvo in z rdečimi lici.

Nimfe so srednje velike ptice, ki niso zahtevne in so primerne tudi za začetnike. Zrastejo približno do 32cm z repom vred in kot odrasle ptice tehtajo do 90g. Njihova povprečna življenjska doba je od 15 do 20 let lahko pa dočakajo tudi mnogo več. Izvirajo iz Avstralije, kje živijo v jatah, velikost jat pa je odvisna od števila ptic v jati. Veliko se selijo kadar iščejo pozornost. Skupaj sta lahko dva samčka, dve samički ali parček, saj so nimfe zelo rade v družbi in se med seboj dobro razumejo.

NAMESTITEV NIMFE

Potrebujejo primerno veliko kletko, ki jo postavite v kjer se veliko zadržujete. Ni pa priporočljivo, da so v kuhinji, ker tam nastajajo različni hlapi od kuhanja kar je za ptice pogosto zelo nevarno. Prav tako pa ne smejo biti na prepihu, vlagi, izpostavljeni direktni sončni svetlobi ali tik ob grelnih telesih.

VIRI:

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fnovice.svet24.si%2Fclanek%2Fnovice%2Fslovenija%2F5f2bd7d0c2cb8%2Fpapiga-usla-opazili-so-jo-lastnik-pa-ni-zelel-niti-pomagati-zaposlenim-v-mariborskem-drustvu-da-bijojeli&psig=AOvVaw2kaFs689u1WI4Tfp_iktvV&ust=1666962559902000&source=images&cd=vfe&ved=0CAsQjhxqFwotCMCdnc69gPsCFQAAAAAdAAAABAH

Živali v Afriki in v živalskih vrtovih

PRIPRAVILA: DORA DULAR

Živali v Afriki so večinoma levi, gazele, afriški ježi in zebre. Čeprav se nam zdi, da so pogoste, vseeno niso, večina med njimi spada celo med ogrožene.

Zakaj? Ko je bilo teh živali še veliko, so jih redno lovili na različne načine. Večinoma za hrano, pogosto pa za kožo. Recimo slone so pobijali za pridobivanje kosti (okli).

Nekateri sloni umrejo od starosti, bolezni ali pa zaradi napada ljudi in živali. Kmalu bodo pa živali umirale tudi od vročine, suše in spremembe okolja.

Živali v živalskem vrtu po navadi nimajo istega naravnega okolja, saj bi to morala biti na primer puščava ali džungla. Če bi živalim želeli v celoti zagotoviti naravno okolje, bi jih morali imeti po vsem svetu. To pa ni praktično, ker če bi si rad pogledal pingvina, bi moral na Antarktiko, za leva pa v Afriko. Živalski vrtovi so narejeni za ljudi, živalim pa to ni tako ugodno, ker niso na primerni temperaturi, njihovo okolje pa je majhno.

JEZIKI

Slovenski znakovni jezik

PRIPRAVILA: EMA MARENK

Slovenski znakovni jezik je skupek simbolov, ki se jih pokaže z rokami in obrazno mimiko. Uporabljajo ga osebe z okvaro sluha in tolmači. Za gluhe je to naraven način sporazumevanja, kot je nam govorjenje. Vsaka država, ponekod tudi pokrajina ima svoj znakovni jezik. V Sloveniji velja zakon o uporabi znakovnega jezika, kar gluhim daje pravico do njegovega uporabljanja. Slovenščine ne moremo dobesedno prevajati v kretanje in kretanje.

KDO UPORABLJA ZNAKOVNI JEZIK?

Seveda vemo, da ta jezik uporabljajo gluhi, a k njim spadajo tudi ostali z okvaro sluha, ki slišijo slabše, a še vedno slišijo. Tako se sporazumevajo tudi gluhonemi, ki

poleg gluhosti tudi ne govorijo. Tukaj se ta seznam ne ustavi. Znakovni jezik se morajo naučiti tudi bližnji ljudem z okvaro sluha. Zelo pomembni so tudi tolmači, ki ne samo med direktnim prevajanjem gluhi osebi ampak tudi na televiziji uporabljajo znakovni jezik. Ko se predvajajo pomembne novice, ob govorjenju osebe kažejo znake in pomagajo vsem gluhim, ki takrat gledajo televizijo. Znakovni jezik se lahko nauči vsak. Obstaja veliko tečajev in delavnic, kjer to učijo. In s tem se tvoje obzorje in mogoče krog prijateljev širi.

ZGODOVINA ZNAKOVNEGA JEZIKA

Znakovni jezik sega nazaj vsaj do antične Grčije. že Platon je opisal uporabo znakovnega jezika. V Sloveniji je bil leta 1840 ustanovljen slovensko-italijanski zavod za gluhe otroke. Do osemdesetih letih prejšnjega stoletja je bila zagovarjana uporaba glasovnega jezika in branja iz ustnic. Šele kasneje se je začela uporaba kretenj.

ZANIMIVOSTI

Potovanje v Provансo

PRIPRAVILA: EMA MARENK

Lansko leto, prav za počitnice, ki so pravkar minile, smo z družino hoteli iti na Sicilijo. Nekaj dni pred začetkom počitnic pa nas je presenetilo slabo vreme. Tako smo načrt spremenili in se pripravili na pot po Provansi. Provansa je del Francije na jugu. Pripravili smo našo prtljago in napolnili naš avtodom.

Prvi dan je bila večinoma vožnja, ustavili smo se le na bencinskih črpalkah. Tisto noč smo prespali na parkirišču za avtodome.

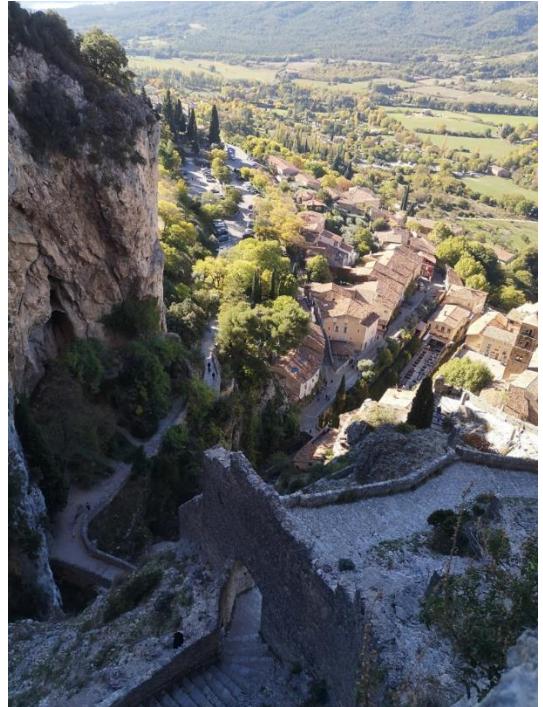
Tudi naslednji dan smo se veliko peljali, a smo se tudi ustavili v mestni državici Monaku ali Monte Carlu. Tam smo si ogledali vse znamenitosti. Imeli smo si namen ogledati še dve večji mesti, Nice in Cannes, a je bila v obeh ogromna gneča in nismo našli parkirišča. Peljali

smo se nekaj krogov okoli in si ju ogledali iz avta. Tako smo se raje na hitro skopali v morju in si ogledali še vas Grasse. Dan je kmalu prišel h koncu in odpravili smo se proti Castellanu, kjer smo spali.

Zgodaj zjutraj smo se odpravili po kanjonu reke Verdon. Pripeljali smo se do vasice Moustiers-Sainte-Marie. To je majhna turistična vas s cerkvijo visoko nad njo, ki smo si jo tudi ogledali. Naša naslednja točka ogleda je bila Aix-en-Provence. Odpeljali smo se naprej do Marseilla, katerega ogled smo prihranili za pozneje. Poiskali smo kamp, kjer smo prenočili.

Šele naslednji dan je prišel na vrsto Marseille. Ogledali smo si vse stvari vredne ogleda in krenili naprej. Kmalu sem zagledala zabaviščni park. Joj, a ni to odlično! Tam sva z mami preizkusili vse vlakce smrti. Nazadnje smo se odpeljali naprej do Avignona, kjer smo prenočili.

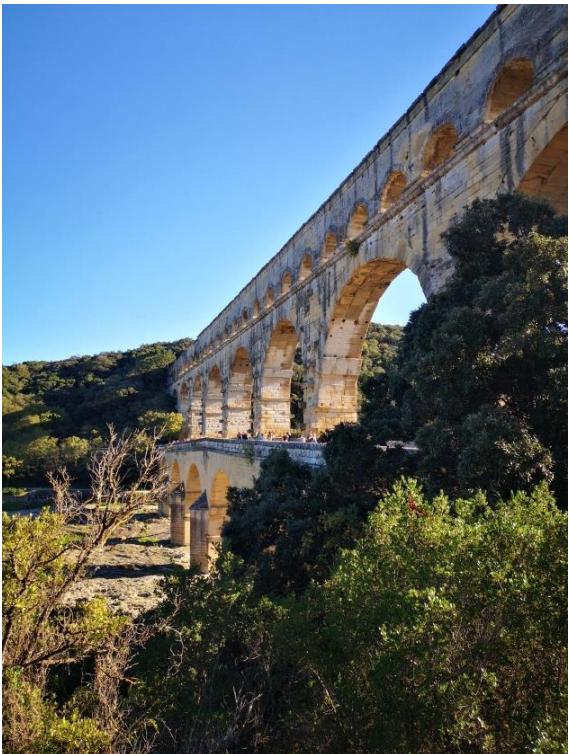
V Avignonu smo si ogledali palačo papežev. Tam smo dobili tablice z vodenjem po palači. Naslednji kraj ogleda je bil Orange, potem pa smo se odpravili do Pont du Gard. To je ostanek viadukta še iz rimskih časov. Prespali smo v Arlesu.

Ogledali smo si Arles, največ časa smo preživeli v galeriji Van Gogha. Nadaljevali smo do delte reke Rone, kjer smo

si ogledali muzej. Zapeljali smo se skozi Saintes-Maries-de-la-Mer in se kopali na obrobju. Ogledali smo si še eno očarljivo mestece Aigues Mortes. Za spanje pa smo se ustavili v predmestju Montpellierja.

Sedmi dan smo začeli z ogledom Montpellierja. Ko smo se sprehodili po trgih in pojedli rogljičke, smo odšli do Carcassonne. Povzpeli smo se do gradu na vrhu.

Iz kampa smo se odpeljali do Les-Baux-de-Provence. To je še ena skrita vasica, kot večina v Provansi. Priporočamo, da si Gordes ogledate le iz zunanjosti, kajti sama vas ni nič posebnega. Verjetno ste že slišali za Provansko sivko. Ta je najbolj znana v opatiji Abbaye Notre-Dame de Sénanque. Naslednji postanek je bil v umetniški vasi Rossillon.

Ta dan je padla odločitev, da se vrnemo v Marseille po sliko, ki smo jo tam videli. Prespali smo v kampu, kjer smo se že enkrat ustavili za kopanje. Tako smo se počasi vračali nazaj domov.

In zadnji dan je skoraj enak prvemu, vožnja, vožnja in še več vožnje. Vrnili smo se domov v svoje tople postelje.

Lahko smo srečni, da nismo vztrajali pri Siciliji, kajti tam so bile ravno tisti teden hude poplave.

<https://fromnomadiwithlove.com/2021/11/11/provansa/>, 24. 11. 2022

Izdala: Osnovna šola Milana Šuštaršiča

Časopis so ustvarjali: učenke interesne dejavnosti Novinarski krožek

Glavna urednica: Zorka Herman

Izvod je dostopen v šolski knjižnici, na šolski spletni strani in oglasni deski.